

בעזהש"

ספר

מלחמות הישם

חלק ב"ג

ביקורת נשים אצל רופאים

קול קורא'ס ומאמרים בענייני חיזוק הדת
שייצאו לאור בבתי מדרשים וישיבות ובכתבי עת

יוזעא לאודר על ידי

הוועאת אמונה – ברוקלין י"ז – שנת תשנ"ג

בּוֹלָעְטִין

פּוֹן הַרְבֵּ שְׁלוֹם יְהוָדָה גֶּרֶאָס

רב דקהל "מן שאול" ד"האלמן" ור' מישיבת וככל "בית ישעיה"
מכון לחרואה בשחוותה ובידיות "

בעמיה"ס: אפיות חמצות שלום (י' חלקים); גודולי חורה על הלכבות ציביות;
שוי' זבוח זבח צדק (על הלכות שוויה); חזק טראאל טבא (מדרך לחינוך
חכמים והבנה); פדריך לנטיעות, מחותה שלום (על כל טוהה); מחותה שלום
(חדרכה לבשורת); מחותה יהודית, על חומר איסור ("חַלֵּב עֲרוֹבָס"
ו"סימילאך"); נפש טפי (על מאכילות אסורתה, ח'ח); קידושת טראאל (על
חולכת חורה); וט'א.

אַ וְאַרְנוֹנָג צָו אִידְיִישׁוּ פֿרְוִיעָן

מייט אַ צוּבָרָאַכְעַן גַּעֲמִיט אָוֹן שְׁוֹעֵר הָאָרֶץ זְעַנְעַן מִיר גַּעֲצֻוֹוָאנְגַעַן
נאָך אַ מַאַל צָו שְׁרִיבָעַן אַיבָּעַר דִּי פֿרְשָׁה פִּין פֿרְוִיעָן דָּאַקְטוּוּרִים חָאַטְשׁ
עַס אַיז נַאַר נִישְׁטָה פְּאַרְאַיְבָּעַר אַ יָּאָר וּוָאָס דִּי וּוּעַלְט אַיז
אוּיפְּגַעַטְרִיְסַעְלַט גַּעֲוָאַרְעַן נַאַר דָּעַם וּמִיר האַבָּעַן אַ בִּיסְעַל
אוּיפְּגַעַקְלָעַרְט דָּעַם גְּרוֹיסְעַן מַבְשָׁול וּוָאָס גַּיְיט פָּאָר וּוּעָן פֿרְוִיעָן באַזְוּבָעַן
דָּאַקְטוּרִים, פָּוֹן דָּעַסְטוּוּגָעַן דָּאַר מַזְוּעַן מִיר נַאַר אַמַּאַל אַפְּעַלְיְרַעַן אָוֹן
דָּעַר עַפְּנַרְלִיכְקִיט צָו אלָע אִידְיִישׁוּ טָאַטְעָס אָוֹן מַמְאָס וּוָאָס
שְׁטְרָעַבָּעַן צָוָם אַמְּתִידְיְגַעַן רִינְגָעָם צִיהָל פּוֹן אַנְפְּרַעַן אַ עַכְטָבָשְׁרִיעָן
אִידְיִישׁוּ שְׁטִיבָבָ, אַן הַאַפְּעַן מִיטָּה השִׁיְּתָה הַיְּלִיף צָו זְעַחַן עַרְלִיכְבָּעַן אִידְיִישׁוּ
דוֹרוֹת מִיטָּסָאָר נַחַת דְּקוֹרֶשָׁה.

לְאַזְוָת נִשְׁטָה אַיבָּעַר דָּעַם עַיקָּרוֹ אָוֹן לְמַעַן הַשֵּׁם וְתוֹרַתְוָה הַקָּטָוָת אַיבָּעַר
אַיְיעָר מַעְגַּלְיְכִיקִיט אוֹ אַיְיעָר הַוּזָה גַּעֲוָונַט זָאָל וּוּעָדָן אַונְטְּעַרְזִיבָּט
אוּיסְטְּלִיסְלִיךְ נַאַר דָּאָרָךְ אַ דָּאַקְטוּרָן (פֿרְוִי דָּאַקְטוּרָה) אָוֹן אַוְיָבָ נִשְׁטָה
דָּאָרָף מַעַן גַּעֲוָאַרְעַנְט זִיְּן עַס זָאָל חַיָּוּ נִשְׁטָה זִיְּן קִין יְהָוָה.

דָּאַיז נִשְׁטָה דָּעַר רִיבְטִיגְעָר פְּלָאָץ אַרְאָפָּצָו שְׁרִיבָעַן אַוְיסְטְּפְּרָלָעַן
וּוָאָס מִיר האַבָּעַן זִיר פְּרִישָׁ אַנְגַּעהָרָט דָּעַם פְּאַרְגָּאַנְגָּעָנָם יָאָר, פּוֹן
שְׁוִידְעַרְלִיכְבָּעַן, גִּיסְטִישָׁע, טְרָאַגְּיְשָׁע, שְׁטְרָוִיכְלִוְנְגָעָן פּוֹן פֿרְוִיעָן באַזְוּבָעַן
וּוָאָס אַיז אַרְוִיס גַּעֲקּוֹמָעַן צּוֹלִיב וּוּינְגָה וּהֵירָוָת אָוֹן אַיסְטוּרָ יְהָוָה אָוֹן
אַיסְטוּרָ קוּרְבָּה

די האר שטעלט זיך אינעם קאפויר, דאס הארץ ווערט פארציטערט,
און דער גאנצער קערפער צוטרייסטעלט, פון יעדע מעשה באזונדרער. מי
יתן עיני מים וכ'ו' ...

מיר וועלען צוטירען דעם לשון פון הגה"ע מהר"ם שטערן אברק"ק
דעבעצין שלטי"א, וואס שרייבט וועגן דעם עניין פון פרויינ
ראקטוריים. זיין!

איך האב שווין גערעדט באוריכות אין מײַן ספר באָר משה (ח'ג'ח'ד)
וועגן דעם הארבקייט וואס וונגען פרויינ מיט יעדע קלַיְנוּקִיט גײַען זיי
צי אַ מעגענער דאָקטער, וואס דאס איז אַ געוואַלְדִּיגָּע אַיסֶּרֶר, ווי עס איז
טררייערג בעוואָוסט אָז די היינטיגע דאָקטוריים זענען במעט אלַּע
גריסע בעלי עבירות אָז בעלי האוח דערפֿאָר אָז דער פְּלוֹיכָט אָזֶיף די
פרויינ צי גײַן צו אַ דאָקטערין (פרויינ דאָקטער).

נאָר אין אויסנאמ פָּאל מיט אַ ערנטשען עניין וואס מען קען בשום אופָּן
נישט גײַן מיט דעם צי אַ פרויינ דאָקטערין, דאָמָּאלְט אָז מוֹתָר אוּרָאָ
מעגענער דאָקטער, אַבער דער אַיסֶּר יְחוּד שְׁטִיטִי אָנוֹנוֹ נאָךְ אלָס אַין וועג,
נאָר מעד עס געפֿינט זיך צוּוִישׁען אָנוֹנוֹ אַ דאָקטער אַרשׁע וואס האָט
שיין ציבראָכָען אַסָּאָר אַידִישׁ שְׁטִיבָעָר, אָז איך קען אֲפִילּוּ צוּוִי פִּין
דעם סָאָרֶט בֵּים נאָמָעָן, לעצטנענס אָז מען אוּרָגָעַם צי מַיד אָז
דערצְיִילָט מעשיות וואס די הָאָבעָן זיך געשטעלט קאָפּוּר.

עפַּי הָלְכָה אָז מען במעט מחויב מפרסט צי זיין די געמען ווען נישט
וואס עס אָז פְּשָׁוֹת אַסְכָּנָה, אָז ווער ווֹיְסִיט ווֹיפִילּ אַזְעַלְבָּעָר דאָקטוריים
געפֿינען זיך צוּוִישׁען אָנוֹנוֹ וואס עס אָז נאָבְנִישׁת נַתְגָּלָה גַּעֲוָאָרָעָן
זַיְעָרָעָן געמען, אָז עס שׂוֹועָבָט אַרוֹחָנִיות דִּיגָּעָסָה אָזֶיף אלָעָן
וואס גײַען צו זַיְיָ, וּבָוּ.

דעריבער דָּאָרָף יְהֻדָּעָר אַפְּגָעָה יְתַעַנְעָר אַיד מַשְׁתַּדְלָל צו זַיְיָ
אוּיסְלִיסְלָעָר צו נִיצְעָן פָּאָר דִּי בְּנֵי בֵּית פָּרוֹיָעָן דאָקטערענִיס, אָז אָזֶיף
וּוְיִשְׁטַּי יְהֻדָּעָר אָזֶיף באָקָאנְט וְוּי אָזֶיף מען קען אַנְקוּמוּן צו דִּי פָּרוֹיָעָן
דאָקטערענִיס אָז אָזֶיף צו וואס פָּאָר אַ קְרָאנְקָהִיטָּעָן מען קען הָאָבעָן
פָּרוֹיָעָן דאָקטערענִיס. דעריבער טוֹעָן מִיר דָא באַ הוֹיְפָּטָעָן אָז זענען
דאַהיַנְט צו טָאג אַסָּאָר פָּרוֹיָעָן דאָקטערענִיס וואס סְפָּעַצְיָאַלְיוֹרָעָן זיך
אונָן אלָעָן סָאָרֶט גַּעֲבִיטָעָן אָז אַ פרָּוִי וְוּילּ זיך פִּירָעָן בְּצִנְעִוָּת האָט
די גַּלְעָגָנָהִיט צו הָאָבעָן פָּרוֹיָעָן דאָקטערענִיס אָזֶיף אלָעָן גַּעֲבִיטָעָן. אָז
יעָרָעָן שְׁפִּיטָּאָל קענט אַיר באָקוּמוּן אָ לִיסְטָ פָּון די דאָקטערענִיס פָּון
זַיְעָר שְׁפִּיטָּאָל.

אין וויליאמסבורג קען מען שווין היינט צו טאג האבן א פרויינ
דאקטערין וואס אקצעפיטרט מעדיקעיד אינעם בילדינג וואס דופט זיך
Division Medical, 138 Division Ave., Tel: 387-2408.
אין דעריבער אין א חוב קדוש אויף יערען וואס פארמאגט נאך א פינק
יראת שמיט צו נוצען אוישליסליך די דاكتערין.

מיר האבען שווין אפיגדריקט און אונזערע חיבורים אהלי ישראאל,
קדושת ישראל (על הייחוד וכל עניינו צניעות וקדושה שכדי חלקי שווי)
א פולען ליסט פון פרויינ דاكتערענס. די פינקטליך אדרעס פון די
אופיסעס, און אויך אין וועלעכען שפיטאל זיין פרاكتיצערן.
גלאיכטען ווילען מיר אויפמעריקזום מאבען או עפ"י הוראת
הגאנזים המובהקים פוסקי דורינו שליט'יא:

הגה"ץ מוחר"ר יצחק יעקב וויס שליט"א ראב"ד ירושלים
הגה"ץ מוחר"ר שמואל תלוי ואזנר שליט"א ראב"ד בני ברק
הגה"ץ מוחר"ר יוסף גריינולד שליט"א אבדק"ק פאנא
הגה"ץ מהר"ם שטערן שליט"א אבדק"ק דעברעциין
הגה"ץ מוחר"ר רפאל בלום שליט"א אבדק"ק Kasovi
הגה"ץ מוחר"ר אברהם לייטנער שליט"א אבדק"ק
מאנטעווידעה

אין יעדער איד שעמדו אבותיו על הר סיינ מוחיב (פינקט ווי בי
אנדעראע מצות זאכען און נאך מער) זיך משתדל צו זיין אויף זיין בני בית
וואלען נוצען נאר א פרויינ דاكتערען, און דאס אין נאר לכתהילה, אויב
חוליב א סיבה אין נישט מעליך דאמאליס בדייעבד, זאל מען אבער
אבטונג געבען עס זאל נישט צוקומען צו יהוד, דאס מײינט אדרער איר
מאן זאל איר באגלייטען און זאל איר ווארטען אין ווארט זאל, דער
דאקטער זאל אבער וויסען איז דער מאן אין דארט, אדרער איינער פון די
ק רקובות (עיין באבה"ע סי' כ"ב ובספרי קדושת ישראל פרטיה הלכה זו)
זאל איר באגלייטען צום דاكتער, אבער צו זיין אלינס מיטען דاكتער
אין זיין אפיס אין איסור דאוריתא, וויל אפלו ווען זיין האט זיך דארט
אויף געפירות עפ"י התורה האט מען דאר עובר געווען איסור תורה
במזרד, דאס אין איסור יהוד.

ובזכות פון צניעות אין ערליךיט וועלען מיר זוכה זיין בקרוב
געהאלפען צו ווערען מיט די גאולה שלימה אמן.

תק' שלום יודא גראס אבדק"ק האלמיין

סקוונה: עוזה ביט טומסן

א

פעם אחת התוכח הרב הקדוש רב ייב"א ז"ל מאופטראה עם הרב הקדוש ר' פנחס מקוריין ז"ל, באיזה איסור נכשלים יותר בדור חות. הרב ייב"א אמר, שהאיסור הגadol ביותר עכשוו, הוא מה שמדוברים בביתי הכנסת דברים בטלים בשעת התפילה, ור' פנחס אמר, שמכשול גדול יותר הוא, מה שבנות ישראל העניות הולכות לבית ה"פריצים" הנכרים לטכור להם עופות ודגים ושאר צרכיו אוכל, כמו שהיה נהוג אז בעיר אופטראת, ועל-ידייכך יש חשש שלא יבואו לידי יהוד. כל אחד מהצדיקים התעצם בדעתו, והרבה בטענות והוכחות לבסם את דבריו, והתאמץ להטוט נס את דעת חברו לדעתו. לסוף הסכימו לפחות אחד מהמשת חותמי תורה, והפסק שיפול עליו סכטם ראשונה יוכיה להם עם מי הדק. נודמן להם חומש בראשית, פתחוהו, וראו בפסקה ראשונה את הפסק „הכוונה יעשה את אחوتנו“, ונמצאו דבריו ר' פנחס קיימים. או אמר לו תיכף הרב ייב"א :

— נראה לנו איך יונתן בן עוזיאל מתרגם פסוק זה. הצביעו בתרגומינו, וראו שתתרגם כך: „לא יאי לטהוי שתאמך בכני שתחוון דישראל (ובתרגומו ירושלמי: ובבית מדרשייחוון") דסאיכ... לבורתה דיעקב", הרי שככל חומר הדבר הוא, שלא יוכל לדבר טזה בכתי-כגניות ובתי-מדרשות של ישראל; נמצא שצדקו דבריו שנית, בהינתן „אלו ואלו דברי אלוקים חיים".